

Warszawa, 13 maja 2021 r.

Adam Szłapka
Poseł na Sejm RP
ul. Ratajczaka 44
61-728 Poznań
adam.szlapka@sejm.pl

Prokuratura Rejonowa Warszawa-Śródmieście w Warszawie

ul. Krucza 38/42

00-512 Warszawa

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

W imieniu własnym, na podstawie art. 304 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1987 z późn. zm) (zwany dalej k.p.k) składam zawiadomienie o możliwości popełnienia przez Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego przestępstwa z art. 231 § 1k.k., polegającego na tym, że działając bez umocowania prawnego zlecił spółkom Skarbu Państwa przygotowanie w maju 2020 tzw. wyborów korespondencyjnych, przestępstwa z art. 286 § 1k.k., polegającego na działaniu na szkodę interesu publicznego poprzez przekroczenie władzy oraz naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych). Skutkiem przyjętych działań było nieuzasadnione rozporządzenie majątkiem publicznym i – w konsekwencji narażenie Skarbu Państwa na straty wielkich rozmiarów.

Ponadto, zwracam się z wnioskiem o przesłuchanie w roli świadka Wiceprezesa Rady Ministrów Jarosława Kaczyńskiego, politycznego zwierzchnika Mateusza Morawieckiego, i kompleksowe wyjaśnienie jego roli w ww. sprawie.

Uzasadnienie

Mateusz Morawiecki 16 kwietnia 2020 r. wydał decyzję administracyjną (sygn. BPRM.4820.2.4.2020), której przedmiotem było polecenie Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. wydrukowanie kart do głosowania wraz z oświadczeniami. Polecił

również Poczcie Polskiej S.A. przygotowanie oraz realizację wyborów korespondencyjnych. Podjęcie obu rozstrzygnięć nastąpiło w sytuacji, kiedy przepis art. 102 ustawy z 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV2 (Dz. U. z 2020 r., poz. 695) nie obowiązywał. W konsekwencji doszło do wydania decyzji z naruszeniem właściwości rzeczowej Prezesa Rady Ministrów, wskutek czego doszło do wkroczenia tego organu w zakres kompetencji zastrzeżony dla Państwowej Komisji Wyborczej, tj. art. 307 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 684 z późn. zm.).

Wydawana została decyzja administracyjna dotycząca materii, mającej źródło w ustawie jeszcze nie obowiązującej. W myśl art. 118 ustawy z 16 kwietnia o szczególnych instrumentach, ustawa ta wchodzi w życie z dniem następującym po jej ogłoszeniu. Wspomniany akt prawny wszedł w życie dopiero 18 kwietnia, czyli dwa dni po wydaniu obu decyzji Prezesa Rady Ministrów. Zasadą jest, że decyzje administracyjne wydawane są na podstawie przepisów, które obowiązują w chwili podejmowania rozstrzygnięcia, zatem art. 11 ust. 2, 2a i n ustawy z 2 marca 2020 r. ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374) nie mogły stanowić podstawy takiego rozstrzygnięcia.

Co więcej, cytowane przepisy ustawy dotyczą sytuacji związanych bezpośrednio ze zwalczaniem zagrożenia wynikającego z pandemii COVID-19. Taką sytuacją nie jest drukowanie kart do głosowania. Innymi słowy, należy podkreślić całkowity brak związku pomiędzy drukowaniem pakietów wyborczych w wyborach prezydenckich które miałyby odbyć się 10 maja 2020 r. (tj. 24 dni po wydaniu decyzji) a nagłą ochroną życia oraz zdrowia ludzkiego.

Przepis art. 19 k.p.a. stanowi, że organy administracji publicznej przestrzegają z urzędu swojej właściwości rzeczowej i miejscowej. Natomiast z zgodnie z art. 20 k.p.a. właściwość rzeczową organu administracji publicznej ustala się według przepisów o zakresie jego działania. Prezes Rady Ministrów nie jest organem właściwym do zarządzania drukowaniem kart do głosowania, ani też nie posiada kompetencji w zakresie organizacji wyborów prezydenckich. Taką kompetencje na mocy kodeksu wyborczego miała Państwowa Komisja Wyborcza, to wyłącznie do niej należało uprawnienie do zarządzania druku i przygotowania wzoru kart. Nawet po 18 kwietnia 2020 r., żaden inny organ nie dysponował

takim uprawnieniem. Warto także wspomnieć, że kompetencji nie można domniemywać i stosować wykładni rozszerzającej w sprawie określania właściwości rzeczowej organów. Organy administracji publicznej a w tym organy administracji rządowej są zobligowane na podstawie zasady legalizmu do przestrzegania swojej właściwości.

Zasadne wydaje się być przyjęcie twierdzenia, że w dniu 16 kwietnia, tj. daty wydania decyzji administracyjnej, Prezes Rady Ministrów nie tylko nie był organem właściwym w sprawach wyborczych i podjął rozstrzygnięcie z rażącym naruszeniem prawa. Jak zasygnalizował WSA w Warszawie z 4 kwietnia 2019 r., VIII SA/Wa 57/19, nieważność powoduje naruszenie każdego rodzaju właściwości przez organ administracji przy wydaniu decyzji, bez względu na trafność merytorycznego rozstrzygnięcia. Organ niewłaściwy nie dysponuje zdolnością prawną do prowadzenia postępowania i podjęcia aktu jurysdykcyjnego rozstrzygającego o prawach i obowiązkach stron. Z zasady przestrzegania przez organ administracyjny właściwości z urzędu wynika obowiązek skrupulatnego badania właściwości przez organ w każdym stadium postępowania. Natomiast o rażącym naruszeniu prawa można mówić tylko wówczas, gdy podjęte rozstrzygnięcie jest w sposób oczywisty sprzeczne z treścią nie budzącej wątpliwości i mającej zastosowanie w danej sprawie normy prawnej. Innymi słowy, rażącym naruszeniem prawa jest dotknięta decyzja, której treść stanowi zaprzeczenie stanu prawnego sprawy w całości lub w części. Niewątpliwie obie te przesłanki zachodzą w niniejszej sprawie. Prezes Rady Ministrów w dniu wydania decyzji nie miał kompetencji do rozstrzygania spraw dot. organizacji wyborów, a także przepisy dot. zlecenia działań w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 nie obejmowały zagadnień o charakterze wyborczym (ustrojowym).

Tak wydana decyzja spowodowała szereg dalszych skutków prawnych. Przed wszystkim właściwi ministrowie lub Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów nie mogli w oparciu o przepisy specustawy covidowej prowadzić jakichkolwiek negocjacji ze spółkami Skarbu Państwa odnośnie organizacji wyborów. Nie mogli dokonywać wyboru wykonawców poszczególnych działań bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych, a także bez zawarcia konkretnych umów cywilnoprawnych nie mogli w sposób legalny dysponować środkami publicznymi. Skarb Państwa został narażony na wielomilionowe straty finansowe. Zgodnie z informacjami medialnymi, a także danymi podanymi przez Najwyższą Izbę Kontroli, Prezes Rady Ministrów był świadomy sytuacji prawnej związanej z organizacją wyborów, w tym dysponował stosownymi analizami. Jednakże, mimo posiadania wiedzy o prawnych

barierach w organizacji wyborów, Rada Ministrów na czele z Prezesem Rady Ministrów przyjęła 8 maja 2020 r. stanowisko w sprawie możliwości przeprowadzenia wyborów Prezydenta RP w dniu 10 maja 2020 r. W owym stanowisku, które spełnia rolę swoistego oświadczenia, podtrzymano zasadność oraz legalność podejmowań przez Radę Ministrów działań, mimo że decyzje były podejmowane przed wejściem w życie przepisów dot. organizacji wyborów korespondencyjnych. Prezes Rady Ministrów nie tylko działał z pełną świadomością bezprawności swoich działań, ale wiedział także o konsekwencjach prawnych tych działań. Warto tutaj także podkreślić, że Prokurator Generalny (który także jest Ministrem Sprawiedliwości) nie podjął żadnych działań z urzędu, mimo że biorąc udział w wydaniu wspomnianego stanowiska mógł przy zachowaniu należytej staranności z łatwością dowiedzieć się o sytuacji prawnej związanej z organizacją wyborów. Mając na uwadze, że przestępstwo z art. 231 k.k. jest przestępstwem ściganym z urzędu, powinien podjąć odpowiednie czynności w związku z powszechnym obowiązkiem denuncjacji.

Z raportu opublikowanego przez Najwyższą Izbę Kontroli wynika także, że mimo braku podstawy prawnej do organizowania wyborów, spotkania na szczeblu prezesów spółek Skarbu Państwa i przedstawicieli organów administracji rządowej, odbywały się już przed 16 kwietnia. Dodatkowo, po wykonaniu wątpliwych prawnie usług, zaangażowane spółki Skarbu Państwa wystawiły faktury VAT, względem których odpowiedzialność za ich uregulowanie zanegowało zarówno Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Aktywów Państwowych jak i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Podsumowując, Prezes Rady Ministrów wydając wspomniane decyzje, miał pełną świadomość wydawania ich z rażącym naruszeniem prawa, z przekroczeniem swojej właściwości, a także miał pełną wiedzę o skutkach prawnych, które one wywołają. Pomimo posiadania takiej wiedzy, podpartej stosownymi analizami prawnymi, nie powstrzymał się od powyższych działań, a przez to naraził Skarb Państwa na wielomilionowe szkody oraz na potencjalne odszkodowania w związku z przekazywaniem danych osobowych wyborców Poczcie Polskiej. Warto także rozważyć rolę i zachowanie Prokuratora Generalnego, który nie podjął żadnych działań zmierzających do ochrony państwa.

Reasumując, niniejsze zawiadomienie jest w pełni uzasadnione i konieczne.

